

NR. 1 MARTS 2006 · ÅRGANG 63

Ordblinde

B L A D E T

FOTO: ERIK K. RASMUSSEN

Hovedbestyrelsen holdt møde på Solbakken Efterskole

Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark

Ordblinde

B L A D E T

ISSN 0109-7806

Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Indlæg sendes til:

Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark
Kløverprisvej 10b
2650 Hvidovre

Redaktør: Hans-Pauli Christiansen
(ansvarshavende)

Ordblindebladet udkommer fire gange om året – på cd-rom.

Abonnement, blad: kr. 160 pr. år,
abonnement, blad + cd-rom: kr. 260 pr. år.
(abonnement er inkluderet i kontingent til landsforeningen).

Årligt kontingent:

Alm. medlemskab 250 kr.
Familiemedlemskab 350 kr.
(blad og eventuelt cd-rom er inkluderet)
Institutionsmedlemskab 350 kr.

Enkeltnumre: kr. 50 inkl. forsendelse.

Bestilling af abonnement, enkeltnumre eller bladet på cd-rom kan ske hos:

Sekretariatet
Kløverprisvej 10b
2650 Hvidovre
Tlf.: 36 75 10 88
E-mail: kontor@ordblind.org

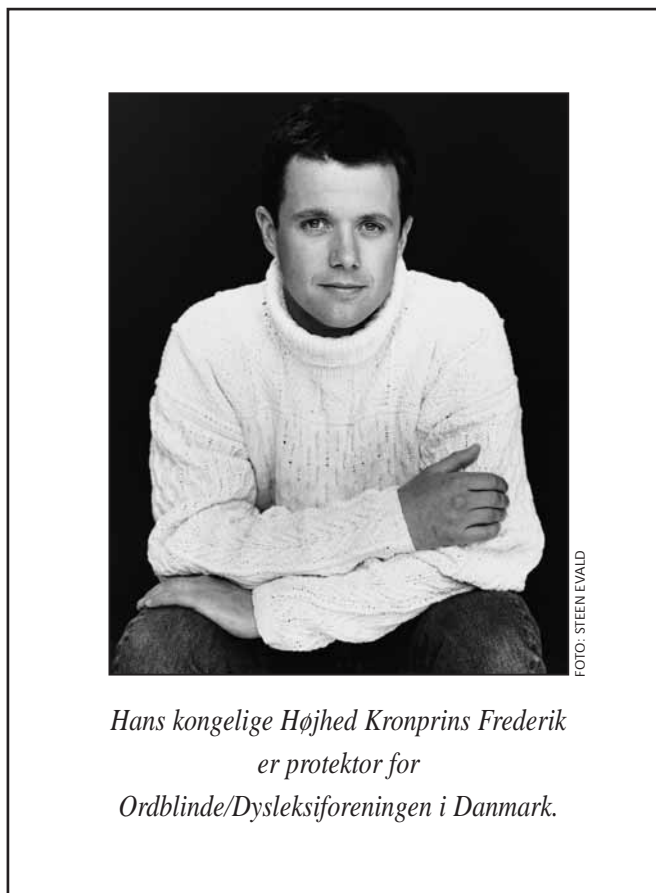
Annoncebestilling:

Sekretariatet
Kløverprisvej 10b • 2650 Hvidovre
Tlf.: 36 75 10 88 • Fax: 36 38 85 84
E-mail: kontor@ordblind.org

Layout: jw-GRAFIK

Tryk: Handy-Print

Oplag: 2.600 ekspl.

*Hans kongelige Højhed Kronprins Frederik
er protektor for
Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark.*

Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark

Sekretariatet

Kløverprisvej 10b • 2650 Hvidovre
Tlf.: 36 75 10 88 • Fax: 36 38 85 84
E-mail: kontor@ordblind.org

Åbent mandag til fredag fra 10 til 15

Internet adresse: www.ordblind.org

Hovedbestyrelsen og Amtsrepræsentanter

Hovedbestyrelsen:

Formand:

Hans-Pauli Christiansen
Galgebakken Over 8-4B
2620 Albertslund
Tlf. 43 62 13 82
E-mail: via@worldonline.dk

Næstformand og folkevalgt

HB-medlem:

Esben Andersen
Møllevvej 20, 4040 Jyllinge
Tlf. 46 78 94 08
E-mail: esben@urhoej.dk

Kasserer:

Agnete Elmquist
Vestergade 25, st 255
8000 Århus C
E-mail: nene@tele2adsl.dk

Repræsentant for det nordiske samarbejde og folkevalgt HB-medlem:

Tom West
Sølund 4, 3700 Rønne
Telefon: 56 95 00 07 – fax: 56 95 27 07
E-mail: tom.west.bornholm@mail.dk

Folkevalgte HB-medlemmer:

Inger Pihl
Umanakvej 6, 9900 Frederikshavn
Tlf. 98 42 47 79
E-mail: inger-pihl@mail.tele.dk

EDA-repræsentant og 1. HB-suppleant:

Lars Sander
Møllevænget 34,
8362 Hørning
Telefon: 86 92 24 58
E-mail: marksander@mail.tele.dk

2. HB-suppleant:

Jytte Them Nielsen
Haldsvej 13, 8700 Horsens
Tlf. 75 61 71 54

Amtsrepræsentanter i hovedbestyrelsen:

København og Frederiksberg

Kommuner

Dan Larsen
Henrik Ibsensvej 30, 4.tv.
1813 Frederiksberg C.
Tlf. 36 93 48 48
E-mail: dan.larsen@mac.com

Københavns amt

Rasmus Græsborg
Søndre Boulevard 34, 1.th.
1720 København V
Tlf. 23 64 26 02

Bornholms amt

Mikael Møller
Gudhjemvej 91
3760 Gudhjem
Tlf. 56 48 50 18
E-mail: gudhjemvej91@adr.dk

Frederiksborg amt

Ida Møller
Løngangsgade 34 B, 3400 Hillerød
Tlf. 48 24 58 72
E-mail: idamoller@mail.dk

Fyns amt

Connie Lind
Nylandsvej 31, 5700 Svendborg
Tlf. 62 22 34 42
E-mail: Juliana1@ofir.dk

Nordjyllands amt

Flemming Gaaei
Sofie Brahes Vej 26, 9300 Sæby
Tlf. 60 64 90 95
E-mail: flemming@supersej.dk

Ringkøbing amt

Jette Kjær Andersen
Fålevej 95, 7650 Bøvlingbjerg
Tlf. 97 88 52 68
E-mail: jka@ordblinde.info

Roskilde amt:

Erik K. Rasmussen
Baunehøj 106, Osted
4000 Roskilde
Tlf. 46 49 75 81
E-mail: erik106@mail.dk

Storstrøms amt:

Kaia Ærenlund
Kløvervej 10, 4700 Næstved
Tlf. 55 76 77 04
E-mail: kaia@aerenlund.com

Sønderjyllands amt

Susanne Cording
Hjortøvej 6
6100 Haderslev
Telefon: 74 53 26 92
Mob. 29 43 97 99
E-mail: susanne@ordblind-sja.dk

Vejle amt:

Marianne Laursen
Stationsvej 7, Hatting, 8700 Horsens
Tlf. 75 62 58 38
E-mail: eigil_laursen@hotmail.dk

Vestsjællands amt:

Ida Enø Jensen
Lundgårdsvej 4, 4180 Sorø
Tlf. 57 83 38 66
E-mail: ordblind1@mail.tele.dk

Viborg amt:

Bent Dalgaard
Brovej 8, 8800 Viborg
Tlf. 86 61 14 08
E-mail: dalgaard@email.dk

Århus amt:

Knud Thimm
Pottemagertoften 202
8270 Højbjerg
Telefon: 87 36 04 18
E-mail: knudthimm@oncable.dk

Indhold

Formanden har ordet	4
Formandsberetning	5
Forslag til vedtægtsændringer.....	8
Hovedstyrelsesmøderne.....	9
Stil krav til uddannelsesstederne	10
Hvordan kan vi tale med hinanden	12
Ordblinde- og it-konference	14
It-startpakke.....	16
Dysleksimesse og Nordisk møde	18
Nye vedtægter	21
Årsregnskab for 2005	22
Arbejdsgruppe for unge	27
Boganmeldelse	29
Nyt fra EDA	29
Nyt fra amterne	30

HUSK!

Sidste frist for indlevering af indlæg til Ordblindebladet 2006 er:

29. marts, 21. juni, 11. okt.

Ordblindebladet modtager gerne indlæg fra vores læsere og andre med interesse for ordblindhed.

Skriver du i forvejen på en pc, vil det hjælpe os meget med at få teksten på en diskette samtidig med en udskrift af indlægget, men det er ingen betingelse.

Vi modtager selvfølgelig gerne indlæg, der er maskinskrevet, indtalt på bånd eller håndskrevet.

Husk, at der også gerne må være illustrationer eller billeder med!

Hans-Pauli Christiansen,
formand for
Ordblinde/Dysleksiforeningen
i Danmark

Formanden har ordet

Det er en kendsgerning, at ordblinde børn kan klare sig godt i skolen og senere i livet, når de tilbydes relevant specialundervisning. Ordblindeforeningen har opfordret fagfolk, med god forstand på ordblindhed og undervisning af ordblinde børn, til at beskrive, hvordan god ordblindeundervisning skal tilrettelægges og udføres. Det har fagfolkene sagt ja til.

Landets kommuner bør lytte til den kompetence, som findes og sætte ordblindeundervisning på dagsordenen for alvor. Jeg opfordrer kommunalpolitikere til at løfte dette område. Det er en meget stor del af vore børn, som er afhængig af, hvordan området forvaltes. Samfundet mangler, hverken viden eller økonomiske midler til at løse denne undervisningsopgave. Jeg er sikker på, at politisk vilje og nytænkning kan bevirke, at alle ordblinde børn kan opnå uddannelse og et godt liv. I dag er folkeskoleundervisningen oftest utilstrækkelig for ordblinde. Den er præget af stor forskel på de tilbud, som børn tilbydes. Der opstår unødige og smertefulde konflikter for ordblinde børn og deres forældre. Forældre med ordblinde børn lades i al for høj grad i stikken. Det er urimeligt, at forældre skal gå rettens vej for at få oprejsning for mangelfuld undervisning.

Det er en skærende kontrast til den indsats, som forsøges overfor de voksne ordblinde.

TV-udsendelserne »Læs for livet« fortæller om de udmærkede tilbud, som voksne ordblinde kan få gratis. Og det er godt. Men udsendelserne fortæller også om de urimelige forhold, som de voksne ordblinde har været igennem som børn. Politikerne Marianne Jelved, skuespilleren Jesper Langberg og komikeren Omar Marzouk fortalte i en af disse udsendelser om deres trængsler. Andre, ikke kendte, har fortalt om deres liv, trængsler og drømme.

Lad nu undervisningen af børn få den fortjente centrale plads. Politikere og fagfolk må sammen med Ordblindeforeningen trække området ind i den kommunale uddannelsesplanlægning.

Formandsberetning 2005

Ordblindeforeningen og kommunalreformen

Ordblindeforeningen befinder sig i en udviklingsfase, hvor foreningen skal finde sig en organisationsform, der passer til den nye kommunalreform.

Efter at have drøftet de fremtidige opgaver og muligheder er der enighed i Hovedbestyrelsen om at bevare den nuværende opdeling som amterne dækker.

Der, hvor kommuner kommer til at ligge i to amter, beslutter man lokalt, hvordan opgaven skal dækkes. På den måde bevarer vi de lokale kontakter, vi har i dag. Vi kommer nok til at finde et andet ord end amtsforeninger.

Ordblindeundervisning for voksne

Specialundervisningen for voksne med læse-skrivevanskeligheder »klippes« ud af »Lov om specialundervisning for voksne« og lægges sammen med FVU undervisning i en lov. Det betyder at ordene »ordblindeundervisning for voksne« er overskriften på den specialundervisning, som ordblinde fortsat kan få.

Ordblindeundervisningen har fået sin egen bekendtgørelse og ordblindeundervisningen skal

som nu foregå på små hold eller som eneundervisning.

Ordblindeforeningen har gennem sine høringssvar sikret at kvaliteten og undervisningstilbudene bevares i overgangen ind i den nye struktur – og i fremtiden.

Undervisningsopgaven bliver lagt i staten, og der kommer et taksameter på området.

Voksensuddannelsescentre, VUC skal sammen med en række udbydere tilbyde ordblindeundervisning. Det vil være naturligt at Ordblindeforeningen bliver repræsenteret i VUC-bestyrelserne. Det arbejder vi for.

Hensigterne med den nye lov om ordblindeundervisning for voksne er gode. Foreningen må arbejde for, at de gode intentioner indfries. Vi har set, at amterne har anvendt FVU-undervisning til ordblinde. Det er urimeligt og fagligt forkert.

I fremtiden bliver ordblindeundervisning dækket krone for krone af staten, så kassetænkning må ophøre.

Ordblindeundervisning i folkeskolen

Specialundervisning for elever i folkeskolen bliver fremover et kommunalt anliggende. Ord-

blindeforeningen har i sine høringssvar og gennem indlæg i medierne peget på, at der er behov for at bevare den kompetence, som i dag er på området. Vi har i høringssvaret til den nye bekendtgørelse for specialundervisning uddybet, hvordan specialundervisning for ordblinde elever skal udformes. Foreningen har også sendt høringssvar til den ekspertgruppe, som Bertel Haarder havde nedsat.

Ekspertgruppen har givet betænkning om, hvordan læseundervisning bør foregå.

I den forbindelse er der blevet peget på, at specialundervisning også skal gives i første skoleår.

Vejledning om god ordblindeundervisning

Foreningen har besluttet, at den i samarbejde med dygtige fagfolk skal udarbejde en vejledning om, hvordan god specialundervisning for ordblinde folkeskoleelever skal organiseres og udføres. Denne vejledning skal være et redskab for kommunerne til at løse opgaven. Vi har fået tilsagn fra skoleleder Karl-Åge Andreasen fra Ordblindeinstituttet, leder af DVO, Birgit Dilling Jandorf og psykolog Laila Boye om at de vil

bidrage med indholdet i vejledningen. Med en sådan vejledning kan vi være konkrete med vores forventninger til kommunerne om, hvordan opgaven skal løses.

Forældre til ordblinde børn er meget aktive. I Fåborg rejste forældre berettigede krav om, at deres barn ikke skulle have et ringere tilbud end barnet havde fået i den kommune, hvor, de tidligere havde boet. TV2-Fyn belyste sagen og foreningen fik i den forbindelse synliggjort vores krav om, at de nationale standarder på området må forbedres.

Formanden for Folketingets Undervisningsudvalg gav foreningen ret i dette.

Foreningen må fastholde presset på alle planer.

Undervisning af ordblinde elever i folkeskolen har optaget foreningen meget.

Vi modtager mange henvendelser fra forældre, hvor ordblindeundervisningstilbudene til deres børn er mangelfulde eller fraværende. Foreningens rådgiver har hjulpet med klageskrivelser og rådgivning til forældre. Foreningen har også sammen med forældre ført sine synspunkter frem i tv, radio og den skrevne presse. Ordblindeundervisningen har en stor plads i aviserne og pressen går dybt ned i forholdene, både med mangler og succeshistorier. Ordblindeundervisning af børn har fået en plads i medierne. Foreningen har fra mange sider bidraget med dette.

Thisted

På seneste generalforsamling

besluttede foreningen at give det forældrepar, som via 3F har rejst sagen i Thisted kommune, stor opbakning og opmærksomhed. Sagen om erstatning i forhold til Thisted kommune kommer for Vestre Landsret her i sommer. I årets løb har Ordblindeforeningen holdt en række møder i Thy. Formanden var sammen med psykolog Laila Boye i Thisted og holdt en temadag for kommunens lærere og skolepsykologer. Temaet var: »Hvordan finder man de ordblinde elever – og hvordan underviser man dem.« Der var 40 fagfolk tilstede, og de udtrykte stor tilfredshed med temadagen. Ordblindeinstituttets leder Karl Åge Andreasen og undertegnede var i Thisted til et medlemsmøde, hvor Karl Åge fortalte om undervisningen på Ordblindeinstituttet. I februar kommer Birgit Dilling Jandorf til Thisted og holder foredrag.

Der er rejst erstatningskrav andre steder end i Thisted. Foreningen følger tæt med i de sager, som er rejst andre steder. Pressen har dækket disse sager i et stort omfang.

Der har været holdt mange andre møder rundt i landet. Ordblindebladet har rapporteret om nogle af disse møder, men langt fra dem alle.

Rådgivernes virksomhed som en del af handlingsplanen

Foreningens to rådgivere har som led i vores handlingsplan været rundt i amterne og holdt oplæg. Disse møder skulle være

med at til at styrke aktiviteterne i amterne.

Rådgiverne skal have tak for deres arbejdsindsats. Det er vigtigt, at de bliver kendte ansigter rundt i landet, så medlemmer kan gøre brug af dem.

Voksensrådgivningen blev ikke forlænget. Vi kom ikke i betragtning i denne omgang i Arbejdsmarkedsstyrelsen. Man mente, at vores ansøgning faldt udenfor området. Dette var en skuffelse for Ordblindeforeningen, men vi prøvede at fremme ansøgningen i andre puljer, dog uden resultat.

Foreningen holder nu selv voksenrådgivningen i gang for egne midler og kommer med en ny ansøgning her i 2006. Voksenrådgivningen har derfor haft et mindre omfang, men der er meget at tage fat på.

Medlemsfremgang

Det var et mål for os, at få øget antallet af medlemmer. Vi har haft en fremgang på 7,8%. Det er et tilfredsstillende resultat.

Ungdomsafdeling i Ordblindeforeningen

Der arbejdes på at få en ungdomsafdeling på benene. Rasmus Græsborg har sammen med andre unge nedsat en arbejdsgruppe. Der har været afholdt et landsdækkende møde. Det er en meget vigtig opgave for foreningen. Der vil blive taget kontakt til

»Ordblinde Studerende«, som er et landsdækkende netværk af unge ordblinde, der er i uddannelse.

Konference om Ordblindhed og it

Ordblindeforeningen arrangerede igen konference sammen med Hjælpemiddelinstittet i Århus og Dansk Videnscenter for Ordblindhed.

Konferencen var den 3. i rækken og afholdes hvert andet år. Konferencen var af virkelig stor betydning. Der udføres et kæmpe udviklingsarbejde forskellige steder i landet. Der udvikles hele tiden bedre undervisningstilbud til ordblinde på det lokale plan. Det betyder, at tilbudene til ordblinde er meget uensartede. På konferencen blev den nye talegenkendelse præsenteret. Ordblindeforeningen deltog i et stort omfang og foreningen havde inviteret gæster fra de nordiske dysleksiforeninger. Man kan læse om konference på www.hmi.dk. It-teknik gør det ikke alene. Der var bred enighed i konferencens konklusion om, at vi skal satse på det pædagogiske.

Fast repræsentation i Danmarks Bibliotek for Blinde og Ordblinde

Det er lykkedes for Ordblindeforeningen at opnå en selvstændig repræsentation i DBB. Ordblindeforeningen har i de sidste 4 år været repræsenteret i DBBs brugerråd igennem De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI).

Nordisk familietræf

I sensommeren blev der holdt nordisk familietræf på Bornholm. Det var første gang på dansk grund. Det blev en succes. Der var ordblinde forældre og børn fra Sverige, Norge, Færøerne og Danmark. Det var et stort arbejde som bornholmerne havde lagt i dette arbejde. Foreningens rådgivere deltog med oplæg.

Samarbejde med Dansk Videnscenter for Ordblindhed

Foreningen har bidraget med et indlæg i en antologi: »Voksne Ordblinde« DVO står bag bogen. Vi har bidraget med et afsnit om arbejdsmarkedsrådgivningen.

DVO er en af vores nære samarbejdspartnere. Vi har haft et løbende samarbejde gennem året. DVO har holdt møder med foreningens rådgivere og formanden. Flere medlemmer deltog i DVOs præsentation af den nye stavekontrol for ordblinde.

Ordblindebladet

Ordblindebladet har været af en god kvalitet i 2005. Der er kommet meget stof til bladet. Redaktionen har påtaget sig mange nye opgaver. Vi har satset på at skrive meget om, hvad der sker rundt i amterne.

Sekretariatet

Sekretariatet har haft et travlt år. Flere opgaver ligger nu i sekretariatet, senest medlemskartoteket som lå hos Inger Pihl. Jeg siger tak for det store arbejde til Inger med dette arbejde. Vore to medarbejdere Anita Adrian og Lone Thomsen har udført et stort arbejde for os. Der er godt styr på tingene, og de to medarbejdere kommer rundt i alle krogene. Tak for jeres indsats.

FU og HB

Forretningsudvalget har holdt nogle gode møder. Vi har haft et godt samarbejde og vi har været gode til at få tingene fra hånden. Ordblindeforeningen har haft mange principielle drøftelser i HB. Samarbejdet i HB er inde i en god udvikling, hvilket er af stor betydning for alle. *Hans-Pauli Christiansen*

Generalforsamling 2006

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling i Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark.

Lørdag den 22. april 2006 kl. 13.30 på Rågelund Efterskole • Rågelundvej 179, 5240 Odense NØ

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent og stemmetællere
3. Formandens beretning, beretning fra det nordiske arbejde og fra EDA
4. Regnskab 2005
5. Indkomne forslag (se side 8)
  1. Vedtægtsændring
  2. Hæfteparagraf
  3. Ophørsparagraf
6. Valg til bestyrelsen: af kasserer af et bestyrelsesmedlem af to suppleanter
7. Valg af revisor
8. Budget 2006 og fastsættelse af kontingent
9. Eventuelt

På hovedbestyrelsens vegne
Hans-Pauli Christiansen
Formand

Efter generalforsamlingen: Talegenkendelse • Tal til computeren og den skriver, hvad du siger. Præsentation af talegenkendelsen ved Jens Kjærum fra Prolog Development Center a/s, kl. 16.00

Forslag til vedtægtsændringer

På generalforsamlingen i 2006 har Hovedbestyrelsen følgende tre forslag til vedtægtsændringer. Læs i øvrigt også artiklen på side 21

1. Vedtægtsændring: Nuværende § 8

Ændring af foreningens vedtægter skal ske på en generalforsamling med 2/3 majoritet af de afgivne gyldige stemmer.

2. Hæfteparagraf: Ny §

Stk. 1. Foreningens medlemmer, heraf også hovedbestyrelsesmedlemmer og amtsbestyrelsesmedlemmer, hæfter ikke personligt for de for foreningen indgåede forpligtelser, for hvilke alene foreningen hæfter med dens respektive formue.

Stk. 2. Foreningens medlemmer, heraf hovedbestyrelsesmedlemmer og amtsbestyrelsesmedlemmer, har ikke nogen økonomisk forpligtelse over for foreningen ud over kontingentforpligtelsen.

Stk. 3. Foreningens medlemmer, heraf hovedbestyrelsesmedlemmer og amtsbestyrelsesmedlemmer, har ikke krav på nogen del af foreningens formue eller udbytte af nogen art.

3. Ophørsparagraf: Nuværende § 12

Stk. 1. Beslutning om foreningens ophør kan kun træffes på en, med det formål særlig indkaldt generalforsamling. Vedtagelse skal ske med 2/3 majoritet af de fremmødte afgivne gyldige stemmer.

Stk. 2. I tilfælde af foreningens ophør træffer generalforsamlingen beslutning om anvendelse af foreningens eventuelle formue og andre aktiver, der dog under alle omstændigheder skal anvendes til almene formål, fortrinsvis til gavn for ordblinde.

Stk. 3. Foreningens hovedbestyrelse kan ikke træde tilbage, før afviklingen af formue og andre aktiver er effektueret.

Ordblindeinstituttet tilbyder

- vejledende læseundersøgelser
- læseobservation
- supplerende undervisning
- kurser
- supervision med deltagerbetaling

Nærmere oplysninger på tlf. 45 11 44 00 eller www.oi.dk

Ordblindeinstituttet er en specialskole under Københavns Amt for ordblinde elever.

Vi har ca. 90 elever i fuld skolegang på 4.-10. klassetrin fordelt på 12 klasser.

ORDBLINDEINSTITUTTET

Baltorpvej 18 • 2750 Ballerup • Tlf.: 45 11 44 00

Mail: ordblind@kbhamt.dk • Hjemmeside www.oi.dk

Mindeord for Ingo Kofod, Rønne

Det kom som et stort chok for alle i Ordblindeforeningens bestyrelse, at Ingo nu ikke er længere. Fredag den 27. januar døde Ingo. Tirsdag aften den 24. januar var bestyrelsen på Bornholm samlet, hvor Ingo var med til planlægningen af lokalforeningens videre forløb og hvor Ingo, som er lokalforeningens mangeårige kasserer fremlagde regnskabet for året 2005. Regnskabet var som altid punktligt og i orden.

Et år efter ordblindeforeningen på Bornholms start i 1988 kom Ingo med i foreningen og blev hurtigt derefter valgt til kasserer, et job som han bestred til dato. I 1992 blev Ingo valgt med i hovedbestyrelsen i Landsforeningen, og blev her hurtigt kendt, som den glade Bornholmer. Ingo, som alle kunne lide, var af den stille lune type uden de mange ord.

Det vil blive et stort savn for Ordblindeforeningen på Bornholm og i det øvrige land – specielt for os, der arbejdede tæt sammen med Ingo.

Tak for dit store arbejde og engagement igennem alle årene.

Vore tanker går til Ingos kone, børn og familien.

Æret være Ingos minde.

*På vegne af Ordblinde/
Dysleksiforeningen i Danmark
Hans-Pauli Christiansen og Tom West*

Hovedbestyrelsesmøderne

Ordblindeforeningens hovedbestyrelsesmøder bliver afholdt på forskellige efterskoler for ordblinde.

Der findes i dag over 20 efterskoler for normalt begavede ordblinde. Der kan være stor forskel på skolerne. Nogle skoler lægger vægt på at styrke elevernes selvtillid og lyst til indlæring gennem idræt – andre ved skuespil og atter andre ved praktisk arbejde. Det er derfor vigtigt, at de unge mennesker undersøger alle muligheder før de beslutter sig for en skole.

På billedet takker Ordblindeforeningens formand Hans-

Pauli Christiansen fire elever fra Gyllinge efterskole for en dejlig opvartning, da HB var til møde en weekend i november i 2005. *EKR*

H U S K

at melde adresseændring til os – på telefon 36 75 10 88 eller på e-mail:

kontor@ordblind.org

Så flytter Ordblindebladet med!

Redaktionen

Stil krav

til uddannelsesstederne

For nogle måneder siden modtog en ung mand et brev fra Københavns Overpræsidium. I brevet stod der følgende: »Overpræsidiets har modtaget en lægeerklæring med oplysninger om din ordblindhed. Lægeerklæringen har været forelagt sessionslægen, som har indstillet til session, at du bedømmes uegnet til aftjening af værnepligt«.

Hvad har en læge med ordblind at gøre, og hvordan kan ordblindhed blive årsag til en afvisning? Desværre er det ikke første gang, jeg støder på denne fejlagtige begrundelse for afvisning.

Mangel på håndværkere

For tiden er der tusinder af uddannelsessøgende, som ikke kan komme i praktik. Der er unge mennesker, som har søgt op til 50-60 gange for at få en læreplads. Og det sker samtidig med, at der er mangel på faglærte. Inden for byggeindustrien kan der allerede nu spores en mangel på håndværkere. Der mangler f.eks. tømrere, og det på trods af at faget i mange år har været et modfag blandt de unge.

Kommer der endelige en ung i lære, bliver han ofte sat til et ensformigt arbejde. Mange virksomheder har et alt for

snævert arbejdsfelt. Det er derfor nødvendigt at se på, hvordan uddannelserne forløber. Er de brede nok? Stilles der ressourcer nok til rådighed, så folkeskolen og erhvervsuddannelserne kan få alle med op på det høje niveau, som erhvervslivet kræver?

Ordentlig skolegang

Med de mange retssager vi har set den seneste tid mod folkeskolen, kunne noget tyde på, at det ikke er tilfældet. Alene sidste år startede fire retssager. Forældre og de unge ordblinde ved godt, at det gælder om at få en ordentlig skolegang, hvis

Det kræver at man kan save en streg væk, når man skal være tømrer.

man skal klare sig i dagens Danmark. Uanset om disse sager bliver vundet eller tabt, så vil det betyde, at kommunerne må skærpe opmærksomheden på den faglige oprustning og timeresurseforbrug.

Der må også tilføres flere resurser til erhvervsskolerne. Eleverne skal have meget mere værkstedspraktik, inden de sendes ud i erhvervspraktik. Op til 30 % af en årgang på erhvervsskolerne har svært ved at læse og skrive. Alligevel er der ikke udarbejdet ordentlige undervisningsplaner. På nogle uddannelsessteder er man begyndt at udlevere hjælpemidler som IT-rygsæk, men skolerne mangler resurser til at udarbejde en egentlig handleplan. Det er ikke nok at udlevere tekniske hjælpemidler, der skal også undervisning til.

Bedre uddannelse

Ordblindeforeningen må presse på i folkeskolen og på erhvervsskolerne for at få en bedre uddannelse. Det vil gavne den enkelte og samfundet meget. Vi må opgive den interne strid og bruge vore kræfter på at forbedre uddannelsen for vores unge. Da jeg gik i skole, sagde man: »at hvor der handles der spildes«. Det vil vi ikke finde os i. Der skal ikke spildes flere unge mennesker.

Det er derfor godt, at hovedbestyrelsen vil bruge nogle resurser på at udarbejde en handleplan for ordblindeforeningens medlemmer. Vi skal være enige i de krav, vi vil stille til skolerne og erhvervsskoler-

ne. Vi skal søge indflydelse på uddannelsesstederne. Det er på høje tid, at vi får fortalt skoler og erhvervsskoler, hvad det er for en undervisning, vi ønsker til de ordblinde.

Dyrt for samfundet

I Norge fik en kvinde med læsehandicap 100.000 kr. i erstatning i en sag mod kommunen. Det bliver ikke billigt for kommunerne, hvis det også bliver almindelig praksis at give erstatning i Danmark.

For virksomhederne er det naturligvis billigere at hente faglært arbejdskraft fra Østlandene. Men det kan ikke være billigt for samfundet, at have over 900.000 mennesker på overførselsindkomst. Mange af disse mennesker er dygtige på et eller flere områder, men de

står måske bare og mangler et stykke papir, som en målrettet undervisning eller et hjælpemiddel som en it-rygsæk kunnet have rådet bod på.

Der må være andre svar på dette problem end nedskæringer af overførselsindkomsterne. Det må være Ordblindeforeningens opgave at pege på disse alternative muligheder. Det kan ikke passe, at militæret er begyndt at afvise de unge mænd, fordi de er ordblinde. Tidligere tog de alle unge mennesker. Mangler de kundskaber for at aftjene værnepligten, må de have resurser til at uddanne dem.

Erik Kildegaard Rasmussen.

At hænder og hovedet er skruet rigtig på betyder meget, når man skal være håndværker.

Hvordan kan vi tale med hinanden, så selvværdet forbliver intakt

I sidste nummer af Ordblindesbladet skrev jeg lidt om, hvor vigtigt det er at støtte vores børns selvværd. Selvværdet er den styrke, den kraft, som gør, at vi kan rejse os efter et nederlag, på trods af vores handicap som ordblind.

Marshall B. Rosenberg amerikansk psykolog har udviklet en model for kommunikation.

Ifølge hans model har vi principielt to måder at kommunikere på. Han kalder den ene måde for girafsprog. Giraffen er valgt som symbol, fordi den er det landpattedyr, som har det største hjerte og girafsprog er et sprog fra hjertet. Når vi taler fra hjertet er vi ærlige og ønsker at lytte til, hvad andre har på hjerte. Giraffens lange hals giver udsyn og overblik.

Ulven eller sjakalen er valgt som symbol for den voldelige kommunikation. Ulven bevæger sig langs jorden og bider i haserne. Ulvesymbolet beskriver den måde at tale på, hvor vi tænker og taler om fejl og mangler, placerer skyld og kategoriserer vores omverden i rigtig og forkert.

Ifølge Rosenbergs kommuni-

Ulv	←	→	Giraf
du – sprog	←	→	jeg – sprog
fokus på fejl	←	→	fokus på egne følelser
fokus på mangler	←	→	fokus på egne behov
giver skyld	←	→	tager ansvar
sammenblander person og sag	←	→	adskiller person og sag

kationsmodel er der fire niveauer. De tre første handler om »Hvordan vi har det«. Det første drejer sig om fakta: Det vi ser og hører. Andet trin handler om følelser: Om vi er kedede af det, vrede eller glade. Tredje niveau handler om behov. Hvilke behov har jeg: Behov for anerkendelse, nærhed, opmærksomhed, kærlighed.

Det 4. niveau hedder »Hvad vi gerne vil have«, dvs. handling. Når vi taler sammen – når vi taler med vores børn, er det vigtigt at søge ind til de underliggende niveauer: Hvilke følelser er på spil og hvilke behov er der – og hvilken handling skal

vi foretage for at opfylde dine behov.

Når vi bruger girafsprog taler vi om vores egne følelser og behov. Vi fortæller, hvordan vi har det, og hvad vi har brug for.

Desværre er vi ofte tilbøjelige til at tale ulvesprog – at fokuserer på den anden: »Du er et rodehoved, du rydder aldrig op på dit værelse, du overholder ikke tiden, du læser aldrig dine lektier osv.«

I stedet kunne man tale girafsprog: »Jeg har behov for at der er ryddet op, så man kan komme til her i huset, og jeg bliver faktisk forvirret og ked af at se på et uryddeligt værelse. Kunne

vi hjælpes af med at rydde op?»

Girafspørg er at få skabt en helhjertet kontakt og et samspil, der åbner for dialog. Den indebærer en anerkendelse af den man taler med: »Jeg er bevidst om, at du er til, og jeg er engageret i, at du er lykkelig og ikke føler dig ensom. Jeg vil hjælpe dig, men på de vilkår som du og jeg bliver enige om.«

Til sidst en lille historie:

Der var en gang en meget rig mand. Han gik hen ad vejen, og der mødte han en fattig mand. Han sagde: »Jeg kan se, du er fattig. Her tag denne guldklump

– behold den og du vil blive meget rig«. Den fattige mand gik hjem, og det gik ham efterhånden temmelig godt. Han fik job, en rig kone, vandt i lotto og blev efterhånden en rig mand.

En dag gik denne nye rige mand hen ad gaden, og der mødte han en fattig mand: »Jeg kan se du er en fattig mand, tag denne guldklump, gå hjem og behold den, og du vil blive meget rig«. Den anden fattige mand var imidlertid mistroisk, og derfor gik han ind til guldsmeden på vejen hjem for at få vurderet guldklumpen. Den

viste sig kun at være af messing!

Den første fattige mand blev rig, fordi han troede på, at han ville blive rig, den anden fattige mand var mistroisk, og derfor blev han ikke rig.

At tro at man kan klare sig, få en uddannelse, et job og få et godt liv trods sit handicap er en meget vigtig evne at have. Og det handler i sidste ende om selvværd.

På møderne i amterne fortæller jeg om giraf og ulvesprog.

*Hans Henrik Roholm
Børnerådgiver for
Ordblindeforeningen*

Ordblinde/Dysleksiforeningen
i Danmark

Er du voksen og ordblind?

Ordblindeforeningen tilbyder
Åben rådgivning for ordblinde voksne.

Rådgivningen er gratis.

IT-hjælpe midler på jobbet. Hvor skal jeg henvende mig?
Kan jeg få personlig assistance på job eller uddannelse?
Hvor kan jeg få specialundervisning?
Uddannelsesstøtte/muligheder?

Voksenrådgiver **Winnie Nørskov** sidder klar.

Kom forbi Mandag og tirsdag 10-15
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre

Ring Tlf.: 36 35 96 38
Mandag og tirsdag 10-15
og mandag aften 16-20

Øvrige dage ring til sekretariatet
Tlf: 36 75 10 88

Efterskole for ordblinde

Om skolen
Sjærringvold Efterskole er den eneste ordblindeefterskole i Viborg amt. Vore elever er normalt begavede ordblinde, der tilbydes undervisning med to-lærersystem i klasser med 14 elever.

Værdigrundlag
Du kan læse om værdigrundlaget og evalueringen heraf på vores hjemmeside, hvor du også kan læse om vores mange tilbud om valgfag, fritidsaktiviteter og ture i det skønne Thy.

Optagelse
Før optagelse beder vi om et besøg her, hvor der vil være rundvisning og efterfølgende samtale om grundlaget for et skoleår enten til næste år eller til året efter. Skolen kan til elever, der har behov herfor, tilbyde to år.

Se mere på:
www.thy-ordblind.dk

Vorupervej 60 | Sjærring | 7700 Thisted | Tlf: 9619 1119

Ordblinde & it-konference

om anvendelse af it-hjælpemidler

Den 3. konference i rækken blev afholdt på Vingstedcentret den 2. og 3. november 2005. Konferencen var arrangeret af Hjælpe-middelinstittuttet i samarbejde med Dansk Videncenter for Ordblindhed og Ordblindeforeningen.

It-hjælpemidler til ordblinde og begrebet »it-rygsæk til ordblinde« er i dag så udbredt, at diskussionen om anvendelsen af udstyret er meget vigtig. Derfor var et væsentligt tema på konference, hvordan it-hjælpemidler implementeres optimalt i skole og uddannelse.

Talegenkendelse kommer i 2006 på dansk og konferencen satte også fokus på de nye

muligheder, det giver for ordblinde, ligesom der blev peget på en fremtid med stadig flere digitale bøger og anden ikke-tekstbaseret teknologi.

Dansk talegenkender

Det var over 200 deltagere, der mødte op til konferencens første dag. Udover at blive budt velkommen af både Hjælpe-middelinstittuttets direktør og formanden for Ordblindeforeningen var første dags hovedoplæg den danske talegenkendelse, som skulle komme ud til brugerne i løbet af sommeren 2006 – til pris på ca. 750 kroner.

Hvorfor taste og stave, når man kan tale?

Det var overskriften på oplægget af Henriette Ravn Jørgensen fra Prolog Development. Hun fortalte, at de sammen med Philips er i gang med at udvikle en dansk talegenkender til pc-brug. Ved at indtale tekster via

en mikrofon til Word og Outlook kan teksten gøres skriftlig via pc'en. Oplægget blev afsluttet med en demonstration, som gik så godt, at tilhørerne brød ud i spontant bifald.

Erfaringer fra udlandet

Paul Nisbet fra Skotland fortalte om erfaringer, udfordringer og problemstillinger ved brug af talegenkendelse for ordblinde i Storbritannien. Her har det været i brug i flere år nu, og har selvfølgelig ikke været uden problemer, men i det store og hele har de gode erfaringer. Læs om de udenlandske erfaringer på www.callcentrescotland.org, www.becta.org.uk/ og www.callcentre.education.ed.ac.uk/.

Dagen blev afsluttet med en paneldebat. Emnet var »Vi har it-hjælpemidler – men hvordan implementeres de bedst i skole og uddannelse«. De indbudte oplægsholdere satte fra hver

Torsdag eftermiddag var der paneldebat.

Her ses fra venstre Lone Primdahl, efterskoleforstander, Farsø Efterskole, Elisabeth Arnbak, læseforsker, Danmarks Pædagogiske Universitet og Karen Maass, læsekonsulent, Københavns kommune.

deres vinkel fokus på det, der er vigtigt for at opnå den optimale anvendelse af hjælpemidlerne i undervisning og uddannelse.

Anden dagen startede med to oplæg i fællessalen. »Fra flaskehalse til vidensdeling« og »At lykkes med kompenserende læse- og skrivehjælpemidler«. Her talte henholdsvis Birgit Dilling Jandorf fra Dansk Videncenter for Ordblindhed og Bodil Andersson, logopæd fra Lund i Sverige. Læs om Bodil Anderssons erfaringer fra Sverige på www.spella.se.

Om eftermiddagen kunne deltagerne vælge forskellige emner. Alt fra stavekontrollen OrdRet, Pc-læsning og ny struktur vedr. bevilling af hjælpemidler i uddannelsen til Nordiske erfaringer, praksis på en ordblindееfterskole og de digitale bøggers gennembrud blev taget op.

It i alting

Ordblindes handicap forsvinder i 2012. Denne udtalelse kom fra Mette Kanstrup fra Innovation Lab. Den 3. it-bølge kaldes »it i alting«. Processorer bliver på en gang mindre og får større kapacitet, samtidig med at prisen falder. Produkter, som i dag er uintelligente, vil i 2010 få mulighed for at blive udstyret med chips, regnekraft og trådløs kommunikationsevne.

Fremtidens strekkode vil være helt unik, og produkter fra mælk til havemøbler vil bære rundt på helt basale produktinformationer i tekst og billeder.

For den ordblinde forbruger er der ikke langt til smidig taleoversættelse – så smidigt og enkelt, at generne i ordblindheden næsten forsvinder.

Med denne påstand kunne forsamlingen drage hjem med rygsækken fyldt op med to dages inspirerende input.

LT

Kragelund Efterskole

– skolen for unge ordblinde,
der vil gøre noget ved deres læse- og stavevanskeligheder

– gennem et trygt og rart miljø
med faste regler, iblandet en god portion humor
– arbejder vi på at styrke den enkelte elevs selvværd,
bl.a. igennem meget idræt og mange valgfag.

– vi tilbyder mindre niveaudelte dansk- og matematikhold.

Kontakt os for mere udførlige oplysninger.

Kragelund Efterskole
Skolesvinget 1
8723 Løsning

Tlf. 7589 3522
Fax. 7589 3385

Hjemmeside:
www.kragelund-efterskole.dk

E.mail:
kontoret@kragelund-efterskole.dk

It-startpakke

Af Winnie Nørskov
Voksenrådgiver i Ordblindeforeningen

Jeg får en del spørgsmål vedrørende Specialpædagogisk Støtte i Rådgivningen. Specialpædagogisk Støtte (SPS) skal sikre, at elever og studerende med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan gennemføre deres uddannelse på lige fod med andre. Det er Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, der administrerer de specialpædagogiske støtteordninger, der er funderet i forskellige lovgivninger målrettet forskellige målgrupper.

Siden www.spsu.dk beskriver de forskellige ordninger for hhv.:

- Frie grundskoler
- Frie kostskoler
- Erhvervsuddannelser
- Videregående uddannelser

Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte har indgået en samarbejdsaftale med SPS gruppen om levering af materialer til studerende. Studiematerialerne leveres som en del af støtten, der ydes gennem SU styrelsen www.sps-gruppen.dk.

Knud Møller er kontaktperson indenfor området Special-

SU-styrelsen kan tildele en it-startpakke til ordblinde på erhvervsuddannelser og videregående uddannelser

---

pædagogisk støtte. Han sidder på kontoret for specialpædagogisk støtte indenfor området erhvervsuddannelser, erhvervs-gymnasiale uddannelser og landbrugets grunduddannelse og kan træffes på sps@su.dk.

Materialet leveres til elever og studerende på tekniske skoler, handelsskoler, landbrugsskoler samt studerende på videregående uddannelser, der er:

- Ordblinde
- Blinde eller svagtseende
- Anden funktionsnedsættelse

Startpakken indeholder bl.a. læse- og OCR-software (Vital og Fine reader) og en scanner. Studiematerialerne leveres i formaterne:

- Daisy (tekst og human indlæsning)
- Fine reader batch
- OCR og PDF
- Specialformater

Der vil være tale om både nye produktioner og kopi af eksisterende materialer.

Hovedstadens Ordblinde-skole, HO, er SPS's sekretariat. Her varetager Annelise Basse og Lars Holm Svendsen vejledning af elever, studerende og uddannelsessteder. Sekretariatet kan bl.a. vejlede i valg af materialer i forhold til den enkelte uddannelse.

Materialerne leveres normalt på hjemadressen af SPS og ikke på uddannelsesstedet, og de skal som hovedregel ikke returneres ved uddannelsens afslutning. Nogle materialer, som SPS låner fra biblioteker, kan dog på forhånd forlanges returneret. Det informerer SPS om.

Nyproducerede materialer leveres senest 10 arbejdsdage efter, at bestillingen er modtaget. I august/september dog senest efter 15 dage.

Sådan søger du:

Elever, der vil starte på erhvervsuddannelser, erhvervs-gymnasiale uddannelser eller på landbrugets grunduddannelse skal forud henvende sig til studievejledningen eller den SPS ansvarlige på det konkrete uddannelsessted og gøre opmærksom på, at hun/han vil have behov for støtte for at gennemføre uddannelsen.

Elever, der allerede er startet på sin uddannelse, skal hos stu-

dievejledningen/den SPS-ansvarlige udfylde en bemyndigelseserklæring. Den godtgør, at eleven er på den pågældende uddannelse og har behov for støtte. Findes der allerede en dokumentation for ordblindhed, skal denne medbringes. Det er uddannelsesstedet, der træffer afgørelse i sagen, og sørger for at skaffe den tildelte støtte.

Ved skolens afgørelser gælder forvaltningsloven. Er du

uenig med den afgørelse skolen træffer, kan du klage til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte over afgørelsen. Det er vigtigt, at du allerede, når du søger om optagelse på uddannelsen, gør opmærksom på at du vil få behov for SPS for at kunne gennemføre uddannelsen. Dermed forbedres muligheden for, at du kan få din støtte til tiden.

Du er velkommen til at ringe til Ordblindeforeningen mandag kl. 10-15 og kl. 16-20 og tirsdag 10-15 på tlf: 36 35 96 38 for at høre nærmere.

ViTaler til dig

– få hjælp med ViTal til læsning og stavning!

Med ViTal kan du få din computer til at læse højt for dig, og på den måde få hjælp til at læse og stave.

Vi har licens til at forhandle ViTal til vores private medlemmer til ca. 1/3 af den normale pris.

- ViTal 2.700 kroner
- ViseOrd 800 kroner
- ViTal og ViseOrd 3.200 kroner
- ViTex (scannerprogram) 2.000 kroner
- ViTal + ViseOrd + ViTex 4.700 kroner

Alle priser er inkl. moms.

Ring og bestil
på telefon **36 75 10 88**
(sekretariatet)

Dysleksimesse og Nordisk møde i Stockholm

Forbundet FMLS i Sverige indbød til Dysleksimesse med efterfølgende Nordisk møde i dagene 28. til 30. oktober 2005 på Scandic Star Hotel i Sollentuna lidt uden for Stockholm. Det var et stort conferencecenter, der mageligt kunne rumme de små 1.000 deltagere.

Dysleksimessen

Den meget store anlagte messe, med omkring 15 udstillere, viste det nyeste inden for hjælpemidler og ting, der har interesse for dyslektikere og dårlige læsere.

De mange interessante foredrag blev holdt uden nogen pauser, så det var op til hver og en at se, hvor meget man magtede. Jeg synes, der ofte var flere ting, man gerne ville være med til på samme tid.

Efter velkomsten havde jeg valgt foredraget om Matematikproblemer/muligheder med *Conny Roos* fra Malung. Conny mener, at kundskaberne for matematik er dårligere nu end

for 10 år siden. Det beror på, at basiskundskaberne er for dårlige, samt problemer med koncentrationen, dårlige metoder, svag begrebsforståelse, dårlig automatisering, dårlig tale-/læseopfattelse. Ca. 15 % af de elever, som går ud af 9. klasse er kun på 4. klasses niveau.

Dysleksi og Dyskalkoli, hvordan hænger det sammen?

Bjørn Adler udredte, hvad der er fælles for læse- og regnevan-skelighederne samt, hvad der adskiller disse. Bjørn mener, at for at optræne arbejdshukommelsen skal man læse højt for sig selv. Mange, som har dysleksi, vil også have dyskalkoli i mere eller mindre grad. Hjælpeindsatsen skal være, tag problemet op med det samme, kompenser i undervisningen, det vil mindske problemerne.

Kl. 17.00 var der den officielle velkomst af FMLS forbundstyrelse til de Nordiske repræsentanter.

Jeg kørte derefter til huset i

Farsta, som jeg havde lånt, det ligger ca. 20 km derfra, hvis man ellers kører rigtig igennem Stockholm med de mange tunneler og broer, hvad der viste sig ikke altid lykkedes.

Den 29. oktober startede med *Birgitta Rockstrøm*, som fortalte om strategier og læremidler for langsomme læsere. Hun fortalte

Conny Roos fra Malung

Ulrika og Karin fra den statslige finansierede ordning

om berømte dyslektikere og deres bedrifter, samt en regnemetode, som skulle være lettere – når man har fået den lært.

Ingrid Forsling fulgte derefter med et foredrag om, hvordan man opretter og forankrer et undervisningsprogram ud fra elevens egne kundskaber om stærke/svage sider. Ingrid huskede tilbage på sin start som speciallærer for 30 år siden. »Først forstod jeg ikke meget, derefter troede jeg, at jeg havde forstået. Nu er jeg sikker på, at det er vigtigt at man diskuterer sagerne«.

Der blev vist breve fra elever, hvor stavfejlene kunne bruges som eksempler på nogle af problemerne. Hvor er det uretfærdigt, hvis man har problemer i skolen, skal man som straf arbejde mere hjemme. Blinde giver man hjælpemidler, men de ordblinde bliver man ved med at øve med, og giver ikke i samme udstrækning hjælpemidler. Man mærkede, at Ingrid var en person med stor erfaring og et stort hjerte for undervisningen af de ordblinde.

Taletjenesten

Ulrika og Karin fra den statslige finansierede ordning, der får 46 mil skr. om året, og som er gratis for brugerne, var for mig noget helt nyt. Tjenesten kan bruges til alt, hvad den handicappede ønsker f.eks. oplæsning af papirer, bisiddere, foreningsaktiviteter og lige så meget som der ønskes. Denne tjeneste bliver mest brugt af blinde/svagsynede, dårlige talere, og dårlige læsere. Man træffes eventuelt før et møde og aftaler, hvad og hvordan tjenesten kan hjælpe bedst. De fleste brugere er mellem 40 og 65 år og er bosiddende i Mellemsverige. Alle oplysninger er selvsagt fortrolige, og tolken kan ikke gå ind med råd, men kun udføre det, som bliver ønsket. Det var ønskeligt om vi i Danmark kunne have en sådan uvildig tjeneste, synes jeg.

Inger Rålenius, der er medarbejder på Skrivknuten i Stockholm og som selv er dyslektiker, fortalte om sin skolestart. Bøger kan ikke lære mig noget, men det kan mennesker og film.

En god lærer for Inger og andre dyslektikere er en lærer, som fortæller om emnet. I dag bliver mange elever sendt til bibliotekerne for at hente stof til opgaverne. Det må være selvklaart at få hjælp igennem hele skoletiden som dyslektiker. Ingen siger til en person med briller, at de må se at lære sig at se, så de kan læse.

En dyslektiker bruger 80% af energien til at læse, og der bliver så kun 20% tilbage til at forstå. For en ikke dyslektiker er det lige omvendt 20% til at læse og 80% til at forstå. Ord-billeder, de små huskesedler, er ikke noget en dyslektiker har inde i hoved. Inger har igennem årene udviklet sig til at være en rigtig god foredragsholder, som folk lytter til.

Formanden for FMLS *Jan Sundqvist* afsluttede disse to fantastiske dage med en tak til alle. Den samme aften var der festmiddag for FMLS bestyrelse og de Nordiske lande, hvor jeg overbragte en hilsen fra Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark.

Nordisk møde den 30. september

Efter indledningen begyndte jeg med Danmarks indlæg på ca. 30 minutter. Jeg fortalte om foreningens arbejde, vores sekretariat, om den nye struktur i foreningen med ny kommuneopdeling, om vores ændringer af lovene, styrkelsen af amternes arbejde ved besøg af vores rådgivere, styrkelse af it-arbejdet, om vores agt at starte en

Nordiske repræsentanter fra Færøerne, Norge og Danmark

ungdomsafdeling og vores arbejde med ordblindpriser til særligt udvalgte af og i foreningen.

En kort orientering om Thistedssagen, hvor forældrene har sagsøgt kommunen for manglende undervisning af et ordblindt barn. Om et nyt produkt, som ordblindeforeningen er med til at udvikle til biografbrug og om det første nordiske familietræf for forældre til ordblind børn, som blev afholdt på Bornholm. At Danmark har valgt ny repræsentant for EDA og om ordblindeforeningen arbejder på at få en selvstændig repræsentation i Danmarks Blinde Bibliotek.

Sverige FMLS har ca. 6.000 medlemmer og har 1½ ansat på projektpenge. De får 2,5 mio. af socialstyrelsen og 1,6 mio. af skoleministeriet – tilsammen en indkomst på 4 mio. Sverige viser i mange ting vejen frem i arbejdet for Dysleksi og Dyskalkoli.

Finland har ca. 3.000 medlemmer og har en bestemmelse om,

at bestyrelserne skal bestå af mindst halvdelen ordblind eller forældre til ordblind. I Finland består foreningen af en stor og mange små foreninger, som samarbejder med de finske myndigheder. Derved kan de løfte meget store opgaver til gavn for de ordblind. Ordblindeforeningerne får hvert år 63.000 euro fra pengespilleautomaterne i landet, undervisningsministeriet hjælper med 19.000 euro, projektpenge til læserådgivning på 100.000 euro, og 100.000 euro fra voksenindlæringen. 4 personer er ansat i hovedforeningen og ca. 18 er tilknyttet Hero.

Norge har ca. 4.600 medlemmer og har lige fået 5 mio. nkr. Men desværre er det ikke blevet til flere medlemmer. Man har store planer om at starte nogle skoler specielt for ordblind, så man med venlighed kan tage hånd om disse elever. Der skal være nul mobning og en høj læreruddannelse, et godt samarbejde mellem skole og hjem. Disse skoler, hvor mængden af undervisningen tilpasses den

enkelte elev, håber man kan blive til virkelighed meget snart.

På *Færøerne* regner man med, at man har ca. 10% ordblind ud af en befolkning på ca. 46.500. Ordblindeforeningen har ca. 75 medlemmer. Man mangler et redskab for at kunne teste børnene for ordblindhed på Færøerne, det håber man at politikkerne skal lovgive om meget snart, tillige ønsker man også en decideret ordblindeskole. Repræsentanter fra Færøerne har været i Danmark for at få ideer til en sådan skolestart. Den relative nystartede forening har haft nogle møder rundt om på Færøerne, for at få ændret den opfattelse, at der ikke findes ordblind på Færøerne, kun mennesker med læse- og skriveproblemer. Foreningen ønsker at være med til at bestemme, hvem der skal undervise deres ordblind børn. Alle ønsker Færøerne velkommen i det nordiske arbejde, og vil se, om der er mulighed for at afholde et nordisk møde på Færøerne i efteråret 2007.

Efter en arbejdsfrokost blev mødet genoptaget, med samtaler og diskussioner.

Som afslutning var alle enige om den store vigtighed, det er med et godt samarbejde, der kan give inspiration til nytænkning i alle de nordiske lande.

Tom West
Nordisk repræsentant
for Danmark

Nye vedtægter

Hovedbestyrelsen har vedtaget at nedsætte et udvalg, som skal se på Foreningens vedtægter.

Formålet er at revidere vedtægterne, så de er i overensstemmelse med ret og praksis indenfor dansk foreningsret. Samtidig skal de reviderede vedtægter tage højde for kommunalreformens virkninger.

En anden grund til den kommende revision er også at få skabt nogle vedtægter, som i højere grad er til at arbejde med for en forening, som er i dynamisk fremdrift.

Der bliver derfor tale om en gennemgribende revision af vores vedtægter. Meget vil være en opdateret beskrivelse af den måde, som vi hele tiden har arbejdet på i vores forening. Der, hvor det kan give nogle forbedringer, vil vi foreslå de nødvendige ændringer.

Ændringer af en forenings vedtægter skal ske på foreningens generalforsamling. Ordblindeforeningens nuværende vedtægter kræver, at en ændring skal vedtages på en generalforsamling, hvor to tredjedele af foreningens medlemmer er til stede og stemmer for ændringen. Er flertallet ikke stort nok, så skal der afholdes en ekstraordinær generalforsamling, hvor to tredjedele af de fremmødte skal stemme for. Det er en meget besværlig proces, som afspejler en tid, hvor foreningen var meget mindre end den er nu.

Den revision af vores vedtægter, som vi er i gang med, er en stor mundfuld at få vedtaget. Derfor vil vedtagelsen komme til at strække sig over to generalforsamlinger.

I 2006 skal reglerne for ændring af vedtægterne tages under behandling, så vi i 2007 kan behandle en større ændring af vedtægterne på en mere tidsvarende måde.

I 2006 skal vi behandle en ny

paragraf, som skal beskrive foreningens forpligtelser overfor tredjemand. Det kaldes en hæfteparagraf. Den sætter rammer for foreningens økonomiske forpligtelser.

Til næste år – 2007 – skal vi så behandle et helt nyt sæt vedtægter, som skal leve op til de formål, som hovedbestyrelsen har vedtaget.

*Vedtægtsudvalget
v/Lars Sander*

EFTER SKOLE

landmand
negletekniker

bager
gartner

kok
designer

webdesigner
frisør

tømrer

læge
arlagger

modetøjssyner

automekaniker

IT-supporter
butiksassistent
smed
køkkenassistent

murer
kosmetolog

HOBRO EFTERSKOLE
www.hobroefterskole.dk
tlf. 98 555 255

Årsregnskab for 2005

RESULTATOPGØRELSE 2005

Budget 2005

			2004
			t.kr
Indtægter			
410	Kontingentindtægter	428.963	408
250	Salg af Vital mv	247.326	389
143	Annoncer og abonnementer, Ordblindebladet	196.052	153
85	Andre indtægter	102.905	98
855	Tilskud DSI	855.744	733
<u>1.743</u>	Indtægter i alt	<u>1.830.990</u>	<u>1.781</u>
	Direkte medlemsaktiviteter		
(313)	Møde-,konference- og rejseudgifter	(231.852)	(164)
(150)	Rådgivning	(149.016)	(13)
(257)	Udgivelse af »Ordblindebladet«	(300.341)	(244)
(477)	Øvrige udgifter	(401.454)	(429)
<u>(1.197)</u>	Direkte medlemsaktiviteter i alt	<u>(1.082.663)</u>	<u>(850)</u>
	Sekretariatsudgifter		
(462)	Lønninger mv.	(456.059)	(327)
(265)	Øvrige sekretariatsudgifter	(315.100)	(220)
(110)	Lokaleudgifter	(95.207)	(94)
<u>(837)</u>	Sekretariatsudgifter i alt	<u>(866.366)</u>	<u>(641)</u>
(291)	Resultat før afskrivninger	(118.039)	290
(0)	Afskrivninger	(9.323)	(1)
<u>(291)</u>	Resultat overført til foreningens kapital	<u>(127.362)</u>	<u>289</u>

BALANCE 31. DECEMBER 2005

		2004
		t.kr
Aktiver		
Anlægsaktiver		
Depositum husleje	36.089	36
Driftsmidler	69.453	49
Værdipapirer	8.414	7
Anlægsaktiver i alt	<u>113.956</u>	<u>92</u>
Omsætningsaktiver		
Værdipapirer, obligationer	1.640.093	1.568
Tilgodehavender fra salg	96.910	59
Andre tilgodehavender	9.114	178
Forudbetalte omkostninger	0	46
Rådgivningsregnskab 2004/05	334.241	34
Likvide beholdninger	219.159	207
Omsætningsaktiver	<u>2.299.517</u>	<u>2.092</u>
Aktiver i alt	<u>2.413.473</u>	<u>2.184</u>

BALANCE 31. DECEMBER 2005

		2004
		t.kr
Passiver		
Egenkapital		
Egenkapital 1. januar 2005	1.904.390	1.535
Opskrivningsshenlæggelse	174.733	101
Årets resultat	(127.362)	290
Overført fra hensættelser	0	80
	<u>(127.362)</u>	<u>370</u>
Egenkapital i alt	<u>1.951.761</u>	<u>2.006</u>
Hensættelser		
Hensættelser 1. januar 2005	0	80
Anvendt i 2004, overført til egenkapitalen	(0)	(80)
Hensættelser i alt	<u>0</u>	<u>0</u>
Gæld		
Forudbetalt kontingenter	74.222	25
Omkostningskreditorer	256.784	84
Anden gæld	130.706	69
Gæld i alt	<u>461.712</u>	<u>178</u>
Passiver i alt	<u>2.413.473</u>	<u>2.184</u>

REVISIONSPÅTEGNING

Til Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark

Jeg har revideret årsregnskabet for Ordblinde/Dysleksiforeningen for regnskabsåret 2005.

Foreningens bestyrelse har ansvaret for årsregnskabet. Mit ansvar er på grundlag af min revision at udtrykke en konklusion om årsregnskabet.

Den udførte revision

Jeg har udført min revision i overensstemmelse med "Bekendtgørelse om regnskab og revision m.v. af regnskaberne for modtagere af tilskud fra Socialministeriets puljer efter lov om visse spil, lotterier og væddemål" samt danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at jeg tilrettelægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Revisionen omfatter stikprøvevis undersøgelse af information, der understøtter de i årsregnskabet anførte beløb og oplysninger. Revisionen omfatter endvidere stillingtagen til den af bestyrelsen anvendte regnskabspraksis og til de væsentlige skøn, som bestyrelsen har udøvet, samt vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet. Det er min opfattelse, at den udførte revision giver et tilstrækkeligt grundlag for min konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold

Konklusion

Det er min opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2005 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 2005.

Frederiksberg den 30. januar 2006

Susanne Alberg

BUDGET FOR PERIODE 1. januar-31. december 2006

	Budget 2006	Realiseret 2005
Indtægter		
Kontingentindtægter	425.000	428.963
Salg af Vital mv	200.000	247.326
Annoncer og abonnementer Ordblindebladet	175.000	196.052
Andre indtægter	90.000	102.905
Tilskud DSI	<u>1.006.000</u>	<u>855.744</u>
Indtægter i alt	<u>1.896.000</u>	<u>1.830.990</u>
Direkte medlemsaktiviteter		
Møde-,konference og rejseudgifter	(390.000)	(231.852)
Rådgivning	(315.000)	(149.016)
Udgivelse af »Ordblindebladet«	(271.000)	(300.341)
Øvrige udgifter	<u>(417.000)</u>	<u>(401.454)</u>
Direkte medlemsaktiviteter i alt	<u>(1.393.000)</u>	<u>(1.082.663)</u>
Sekretariatsudgifter		
Lønninger mv.	(470.000)	(456.059)
Øvrige sekretariatsudgifter	(295.000)	(315.100)
Lokaleudgifter	<u>(120.000)</u>	<u>(95.207)</u>
Sekretariatsudgifter i alt	<u>(885.000)</u>	<u>(866.366)</u>
Afskrivninger	<u>(10.000)</u>	<u>(9.323)</u>
Resultat, underskud	<u>(392.000)</u>	<u>(127.362)</u>

Efterskole for
normaltbegavede unge
med læsevanskeligheder.

Undervisning på små hold

- mange dansktimer
- matematik
- sprog
- fællestimer
- idræt
- mange valgfag

Ansøgningsfrist
15. november
året forinden

Forstanderpar
Niels og Mette Johansen

AABENRAAVEJ 14 · 6270 TØNDER
TELEFON 74 72 44 33
FAX 74 72 57 70

EMMERSKE
efterskole

Sdr. Feldings Efterskole

hvor fælles indsats skaber
tryghed og personlig styrke

En ny efterskole for elever med læse- og skrivevanskeligheder

8 timers dansk, 5 timers matematik
og 3 timer engelsk på små niveau-
delte hold.

It bruges integreret i alle boglige
fag.

Mange valgfag, bl.a.:
musik, drama, friluftsliv, it, træ og
metal, madlavning, glaskunst,
håndarbejde, jagttegn m.v.

Det endelige program sammen-
sættes efter aftale med eleverne.

Skolen har nogle rigtig dejlige
værelsesfaciliteter, enkelt- og dob-
beltværelser med eget bad og
toilet og med nogle dejlige fælles-
arealer.

Du kan se meget mere om skolen
på vores hjemmeside.

Ring og træf aftale om et besøg,
så vi kan få en snak om, hvad det
vil sige at gå på efterskole, og du
med egne øjne kan se om skolen
tiltaler dig.

Sdr. Feldings Efterskole • Troldhedevej 5 • 7280 Sdr. Felding

Tlf. 97198900 • mail@sdrfeldingefterskole.dk • www.sdrfeldingefterskole.dk

WWW.
GYLLING-EFTERSKOLE.dk

OPLEVELSER

UDFORDRING

REJSER

SELVTILLID

ENGAGEMENT

LIVSLYST

GLÆDE

UDVIKLING

VENSKAB

DANSK

IDRÆT

MATEMATIK

KREATIVITET

NATUR

MUSIK

DRAMA

FORTÆLLING

HÅNDVÆRK

Skolen for elever med læse- og stavevanskeligheder

E-mail: gylling-efterkole@image.dk Telefon: 86 55 16 44 www.gylling-efterkole.dk

Har du læse og stave-
vanskeligheder – så er vi
skolen, der gør noget ved det.

Vi tilbyder bl.a.

- 10. kl. med brobygning og mulighed for meritgivende eksamen.

- Meget idræt

- Sprog

- Håndværk

- – og meget mere

IT er naturligvis en integreret del af undervisningen.

St. Andst

Efterskole

Markdannersvej 3 • Store Andst • 6600 Vejen

Tlf.: 75 58 84 22

E-mail: storeandst@post.tele.dk

www.storeandstefterskole.dk

Arbejdsgruppe for unge

Rasmus Græsborg, der er en ung ordblind mand under uddannelse, arbejder for at forbedre unge ordblindes vilkår.

På et møde på Uldum Højskole blev der dannet en arbejdsgruppe bestående af ni unge mennesker. De fleste i arbejdsgruppen er under uddannelse. Derfor havde de meget til fælles og kunne hurtigt blive enige om nogle krav de vil arbejde for.

De kunne godt bruge en åben rådgivning, hvor de kunne få vejledning om deres rettigheder i forbindelse med deres uddannelse. Der findes dog en rådgivning for voksne i Ordblindeforeningen, men den har kun åben mandag og tirsdag.

Gruppen vil også arbejde for at hjælpemidler, som it-rygsæk og anden moderne teknik, kan anvendes ved eksamen. Derfor arbejder de for at få skabt en it-konference for unge under uddannelse.

Et panel bestående af to til tre af de unge mennesker vil rejse rundt på skoler og til cafe-møder for at fortælle om de nye hjælpemidler. De vil starte diskussion om de nye computerprogrammer og prøve at finde frem til de bedste, som ordblinde så skal have lov til at tage med til eksamen.

De vil også forsøge at skabe en fælles database og et netværk, hvor unge ordblinde kan diskutere fælles erfaringer eller indskanne undervisningsmateriale.

Gruppen ønsker en speciel ungdomsbroschure, som fortæller om deres arbejde, og hvor man kan blive medlem. I første omgang kan interesserede nye medlemmer ringe til Ordblindeforeningens sekretariat.

Det næste møde bliver på Fyn, hvor nye medlemmer også kan nå at komme med.

EKR

Er du 14-18 år ordblind
– eller har du læse-skrivevanskeligheder
– skulle du prøve et efterskoleophold.

Udover specialundervisning tilbydes bl.a.
praktiske fag i træ og metal, idræt,
boldspil, musik, cross mv.

Ring efter brochure

Tlf. 65 95 13 86

RÅGELUND EFTERSKOLE
RÅGELUNDVEJ 179
5240 ODENSE NØ

VRIGSTED EFTERSKOLE

For unge med læse- og
skrivevanskeligheder.

IT-hjælpemidler er integreret
i alle fag.

Mange dansktimer
på små hold

Matematik • Sprog
Fortælling • Sang
Svømning

Mange valgfag og liniefag: kreativ,
idræt, friluftsliv, værkstedsfag,
sejlsads, drama, musik...

Nærmere oplysninger
Overvej 12, Vrigsted
7140 Stouby
Tlf. 75 68 72 12

Besøg vores hjemmeside med
oplæsning:

www.vrigsted-efterskole.dk

PRØV SKRIVESTØTTE

SecondGuess ApS giver nu medlemmer af Ordblindeforeningen vores højeste rabatsats på de kendte

Spar op til kr. 562,50!!!

Som medlem af Ordblindeforeningen sparer du kr. 562,75 på Skrivestøtte og C-Pen 20.

Skrivestøtte programmer og C-Pen 20 scannepenne. Fra og med januar 2006 kan medlemmer af Ordblindeforeningen få landets bedste ordforudsigelse, oplæsning, stavekontrol og indscanning til den lavest mulig pris – og så på både dansk, svensk, norsk og engelsk!

- Programmer kr. 562,50
- Programmer og scannepen kr. 999,99

Begge priser er incl. moms.

Besøg os på
www.secondguess.dk

Har du svært ved at læse og skrive, kan vi tilbyde dig et efterskoleophold der omfatter både boglig

undervisning og mange forskellige værkstedsfag efter eget valg.

Vi har tre skolevejledere, der hjælper dig med overgangen til arbejde og uddannelse.

Vi kan også tilbyde dig et 2. eller 3. år med bo- og jobtræning.

Mejlby Efterskole

Smorupvej 1-3 • Mejlby
9610 Nørager
Telefon 98 65 11 55

Bliv bedre til DANSK

intensiv undervisning i dansk
9 timer om ugen

individuel undervisning
på små hold

specialuddannede og erfarne
lærere

Desuden vælger du selv 16 timers undervisning om ugen. Fx idræt, svømning, musik, teater, psykologi, sølv, glas, maleri, film og mange flere. Se alle fag på vores hjemmeside. Vælg 2, 4, 6, 8 el. 10 måneder.

Vi starter hold i september, oktober, november, januar og marts.

Tlf. 75 67 82 11
uldum@uldum-hojskole.dk
www.blivbedretildansk.dk

Uldum Højskole

www.uldum-hojskole.dk

EFTERSKOLEN SOLBAKKEN

Tjæreby · 4230 Skælskør · Tlf. 58 14 11 52

www.efterskolensolbakken.dk

En skole for ordblinde

Bog anmeldelser

Sådan lå landet

Kan man læse en bog, der beskriver et landbosamfund for over 100 år siden? Det kan man godt, fordi Henrik Pontoppidan er en af vores største social-realistiske forfatter.

I slutningen af 1700-tallet købte de store bønder deres egne gårde. Der blev indført demokrati og frihed for den største del af befolkningen. Men der var en del mennesker, som ikke fik en gård. De blev landarbejdere, fattige, elendige og oversete.

Fattighjælpen var den gang meget lille. De unge fattige mænd og især de unge fattige piger måtte gøre, hvad bonde- manden ønskede. Disse sociale uretfærdigheder gjorde Pontoppidan meget vred. Derfor skrev han om den fattige pige, som døde, fordi faderen drak alt op. Han beskrev, hvordan de rige udnyttede de unge tjenestepiger, hvordan de blev smidt på porten, når de blev gravide.

I dag kan vi næsten ikke forestille os, hvordan livet har været på landet dengang. Selvom der også i dag er mennesker, der kan komme ud for negative sociale begivenheder og få livet ødelagt, så må det erkendes, at der er sket meget de sidste 100 år.

Det er sundt en gang imellem at opdage, at livet ikke altid har været så let som i dag. Bogen

er bestemt værd at læse. Både af historiske grunde og fordi Henrik Pontoppidan er en af de få danskere, der har fået Nobelprisen i 1917. Bogen er let at læse. Den er bearbejdet af Kirsten Kirch for pædagogisk forlag. Læs den.

Sådan Lå Landet

Udgivet af
Special-pædagogisk forlag
Birk Centerpark 32
7400 Herning

EKR

Afrejsen fra Sverige

Med den rigdom og levevis vi har i dag, kan det være svært at forstå, hvordan livet var på landet for 150 år siden. På de små landbrug i Sverige blev der slidt og slæbt, fra solen stod op, til den gik ned, og alligevel var der stor fattigdom.

Karl Osker, der arvede en gård fra sin fader, var meget uheldig. Alt gik galt for ham.

Høsten slog fejl, laden brændte, og et barn døde i hans familie. Sulen var en daglig svøbe.

Hans broder blev mishandlet af gårdmanden, hos hvem han var tjenestekarl. Broderen flygtede og politiet var efter ham. Politiet var også efter dem, der ikke havde den rette tro. Det var præsten, der afgjorde, hvad der var den rette tro.

Vilhelm Moberg (1898-1973)

var en svensk forfatter, der i 5 bøger skildrede de mange mennesker, der udvandrede fra Sverige til Amerika. Romanen er meget realistisk og blev også meget populær som film. Bogen giver et godt indblik i datidens leveforhold og den er meget spændende og let at læse.

Vilhelm Moberg's udvandersaga.

Afrejsen fra Sverige

Bearbejdet af Torben Petersen
Special-pædagogiske forlag
1. oplag 1. udgave 2005.

EKR

Nyt fra EDA

Ved årets begyndelse blev Michael Kalmar fra Østrig valgt som ny præsident i EDA.

Michael Kalmar har siden 2003 været vicepræsident i EDA og er særdeles kompetent inden for området. Michael Kalmer har iøvrigt selv en dyslektisk søn.

EDA NEWS, som udgives af Europæisk Dysleksi Selskab, kan alle bestille ved at sende en mail (på engelsk!) og anmode om optagelse på maillisten. Det er gratis. Adressen er eda@kbnet.co.uk

I den sidste weekend i april holder EDA et seminar i Bruxelles, som forventes at omhandle EDA's fremtidige arbejde i Europa.

Nyt fra amterne

Bornholms Amt

Danmarks Blinde Bibliotek kommer til møder på Bornholm, for at fortælle om den nye digitale virkelighed og de mange muligheder for biblioteksbetjening. Der fortælles om e-bøger til down-loadning og digitale lydbøger i DAISY format. Afspillere til digitale lydbøger vil kort blive nævnt. Der gives en oplevelsesrig guidet tur på det nationale netbibliotek E17. E17 er et virtuel bibliotek specielt beregnet for brugere, der læser på andre medier. F.eks. ordblinde, blinde og svagtseende.

Møderne afholdes på to dage af hensyn til en mere ensartet spørgerunde fra deltagerne.

Den 14. marts er det repræsentanter fra: Skole og Samfund – Pædagogisk Center – Kommunikationscentret – Ordblindeforeningen.

Den 15. marts er det repræsentanter fra: Bornholms Centralbibliotek – VUC – Ordblindeforeningen. Der vil også blive afholdt et særskilt møde med Dansk Blindesamfund.

Generalforsamlingen bliver afholdt på Bornholms Centralbibliotek den 21. marts 2006 kl. 19.00

Fyns Amt

Holder generalforsamling den 30. marts, hvor landsforeningens formand Hans-Pauli vil fortælle om ordblindes rettigheder i den nye struktur.

Torsdag den 18. maj holder neuropsykolog Bo Jørgensen et foredrag, hvor der især vil blive fokuseret på ordblindes stærke sider. Ordblinde teenager kan også have meget glæde af dette foredrag.

Nordjyllands Amt

Den 27. marts kl. 19.00 holdes generalforsamling Skolegade 8 i Frederikshavn.

Roskilde Amt

Den 4. april kl. 19.30 er der rundvisning på AOF i Roskilde. Der vil blive en præsentation af specialundervisningen, som foregår på små hold af 6 elever. It-værktøjet vil blive demonstreret. Mange af skolens lærere vil være til stede og svarer på eventuelle spørgsmål. Vi beder jer tilmelde jer på tlf. 46 49 75 81 hos Erik K. Rasmussen.

Mødested er AOF- skolen, Frue Kirkestræde 1, 4000 Roskilde.

Storstrøms Amt

Generalforsamling den 15. marts.

Sønderjyllands Amt

Den 20. marts sætter Erfa-gruppen fokus på de voksne.

Vejle Amt

Generalforsamling holdes den 5. april kl. 19.00 i Sund by's lokaler på Nørretorv i Horsens. Her vil Karine Thøgersen kom-

me og fortælle om, hvordan man kan hjælpe sit ordblinde barn igennem folkeskolen. Hun er selv mor til et ordblindt barn og specialunderviser i dansk. Yderlige oplysninger Marianne Laursen.

Vestsjællands Amt

Fokus på de unge og deres uddannelser.

Viborg Amt

Der holdes generalforsamling den 8. marts 2006.

Århus Amt

Har holdt medlemsmøde i november 2005. Der var oplæg ved formanden, efterfulgt af en god debat, hvor medlemmerne kom med egne erfaringer med ordblindhed, suppleret af anbefalinger fra bestyrelsen.

Amtsbestyrelsen havde i forbindelse med Randers Messe den 18. og 19. februar en stand, hvor vi oplyste om dysleksi og samtidig forsøgte at få nye medlemmer.

Er gået i samarbejde med Handi-info i Århus. Vi starter med åben rådgivning snart.

Vi har været aktive med at få repræsentanter ind i de nye DSI afdelinger, der oprettes i forbindelse med den nye kommunalstruktur.

Der er generalforsamling i Århus Amt onsdag den 15. marts i Langenæscenteret.

Efterskolen
 hvor du får en anderledes
 skoleoplevelse

Dansk og matematik
 med udgangspunkt i det niveau,
 hvor du befinder dig.

Mange valgfag:
 Idræt, træ, friluftsliv, jagttegn,
 billedkunst, musik, medie,
 madlavning, motor, metal, dans
 m.m.

Fællesoplevelser
 Teateruge
 Skitur

**Nørbæk
 Efterskole** - for ordblinde

Fårupvej 12 • 8990 Fårup • Tlf. 8645 2166
 www.ne-ordblind.dk • kontor@ne-ordblind.dk

www.magleby-efterskole.dk

Mere selvtilid
 oplevelser - revy
 kanotur - venskaber
 tillid - tryghed - glæde
 lejrskole - foredrag -
 udfordringer - projekter
 engagement - udvikling
 større selvværd

Lyst til eksamen?

10 timer dansk
 5 timer matematik
 3 timer engelsk

Ordblindeefterskolen på Langeland

Kirkeby 20 - 5935 Bagenkop - Tlf. 62 56 11 20 - Fax 62 56 11 40

Dykning: PADI-uddannelse og certificering
Kunsthag: Tekstil, smykker, billedkunst, keramik, kurveflet
Udeliv: Kajak, lejrLiv, ture, fiskeri, spejderliv m.m.

Andre valgfag kan være: fysik, boldspil, stunt/gys, drama,
 styrketræning, selvforsvar, spis naturen, samfundsfag, skrotkunst, grøn
 slojd, filmkundskab, bueværksted, skoleblad

Ordblind?

90% får job og uddannelse...

Vi giver dig den
 drøm, **du** fører ud
 i livet!

WWW.BRANDEHS.DK

TLF. 97 18 45 45

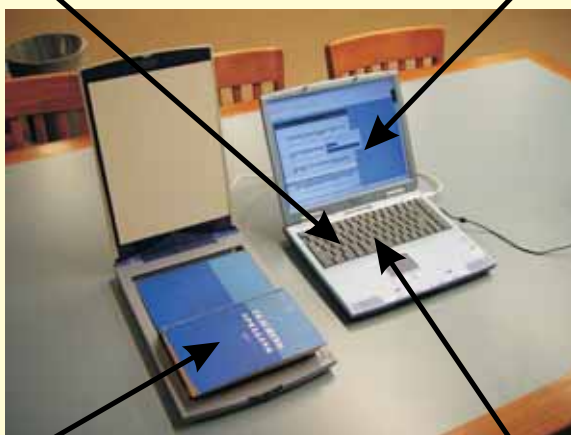
Brande Højskole

- især for ordblinde

Ordblinde rygsæk

Ordforslag med ViseOrd

Oplæsning med ViTal

Oplæsning af trykt tekst
med ViTex

Tekstbehandling og
elektroniske ordbøger

Læs ord eller linier
med LæsePennen

ScanDis leverer den komplette ordblinde rygsæk

ScanDis

vitex@scandis.dk - 97 16 23 11 - www.scandis.dk